

השמועות על מותה של "קרן האיזון" היו מוקדמות מידיי – היבטים כלכליים לנושא הפקת מים פרטיים

ארז ימיני

יום עיון , ארגון עובדי המים 15 לינואר 2018

עלמא יעוץ וניהול (י.א.) בע"מ

054-4785710

erez.yemini@alma-consulting.co.il

הבהרות למצגת

- עלמא יעוץ וניהול מספקת שירותי ייעוץ וניהול פרויקטים בתחום התשתיות.
- מסמך זה הנו מייצג רק את עמדתה של עלמא, ואין הוא בהכרח מבטא את עמדתם של גופים שונים שעלמא נותנת להם שירותים;

הרצאה זו מוקדשת לזכרו של פרופ' יואב כסלו 1932-2017



"תיקון 27" – הלאמה כתוצר לוואי לשינוי מדיניות תעריפית

- תעריף החשמל במדינת ישראל (למי שאינו רוכש חשמל ישירות מיצרן חשמל פרטי) – אחיד לפי עקרון "בול הדואר";
- תעריפי תאגידי מים וביוב – עקרון "בול הדואר";
- לפני "תיקון 27" –
 - מפיקים פרטיים ומפעלים משותפים – עלות הפקה + "היטל הפקה" = עלות מים להשקיה;
 - צרכני 'מקורות' – תשלום לפי מחירי "תקנות";
 - מתווה תעריפים למים שפירים שהיה אמור להגיע לכ-3 שקלים למ"ק מים שפירים;
- לאחר "תיקון 27" – השוואת תעריפי מים תוך הלאמה של כלי הפקת מים והעברתם לשליטת 'מקורות'.

הקידוח ה"מייצג" – הנחות בסיס

מק"ש	144	ספיקה שעתית
מ'	175	עומק קידוח
מ'	125	גובה הרמה
שעות	3,000	מספר ש"ע בשנה
שעות	1,000	שעות בסיס
%	5.0%	שיעור הריבית
שחלקווט"ש	0.45	עלות קווט"ש
קוט"ש"מ"ק"מ'	0.004	אנרגיה סגולית
₪	2,293,500	עלות קידוח
₪	814,000	עלות ציוד אלקטרומכאני

עלויות קבועות קידוח ביתי – העמסה על 144,000 מ"ק

קיים	עלות שנתית (₪)	
50.00	81,365	החזר הון קידוח
		אבטחה שמירה ביטוח
	20,350	וארנונה
15.00	66,406	החזר הון ציוד אלקטרומכאני
	100%	שיעור מימון עצמי
	168,121	סה"כ קבועות

עלויות משתנות כ- 33 אגורות למ"ק

ש"ח למ"ק	עלות שנתית (₪)	
0.03	12,960	הכלרה + הפלרה אין הפלרה
0.24	104,466	אנרגיה
0.06	26,084	תפעול, אחזקה, בלאי (2.5%) מההון למשאבות 0.25% לקידוח
0.33	143,510	סה"כ משתנות

כמויות מים שפירים בבסיס התחשיב

מטר קוב	אגודת המים
22,167	אפיקי מים שפירים
856	עין גדי
3,029,159	דן מזרחי בית
28,700	מי גולן
37,395	עמק הירדן
27,399	עמק חרוד
78,170,930	קידוחים ללא ביתי
21,107,624	קידוחים בהפקה משולבת
48,197,733	אפיקי מים מליחים
16,407,451	עמק חרוד
5,158,162	עמק חרוד
855,751	עין גדי
17,000,000	כבול
16,618,442	מפיקים עיליים קטנים
737,800	כברי
56,100	קיבוץ דן
207,455,668	סה"כ

אפליית מפיקי המים הפרטיים
לעומת 'מקורות'

אפליית מפיקים פרטיים

- סיכוני ביקוש – למפיקים פרטיים אין הגנה מפני סיכוני ביקוש;
- מחירוניהם נורמטיביים שונים למונופול הממשלתי לעומת מפיקים פרטיים;
- סיכוני רגולציה;
- אפליה ביחס לתאגידי מים וביוב – "איפוס" מענקי הון;
- עלויות גבוהות לרגולציה;
- עלויות הון 5% (לא קיימת יכולת לממן בבנקים);

השלכות ביטול "היטל ההפקה"

היטל ההפקה – כרוניקה של מוות ידוע מראש

- שימש לאיזון במקום להציג את "מחיר הצל" של המים;
- לא הוחל על 'מקורות' מסיבות פיסקאליות (תקציביות);
- נוצרה "מפלצת" של 800! היטלי הפקה שונים;
- "תיקון 27" החזיר את משק המים לעידן "קרן האיזון".

הגדרת 'מונופולין'

- 26. (א) לענין חוק זה יראו כמונופולין ריכוז של יותר ממחצית מכלל אספקת נכסים או מכלל רכישתם, או של יותר ממחצית מכלל מתן שירותים, או מכלל רכישתם, בידי של אדם אחד (להלן - בעל המונופולין). על קיומו של מונופולין כאמור יכריז הממונה בהודעה ברשומות; על הכרזה כאמור יחולו הוראות סעיף 43(ב) עד (ה), כאילו היתה קביעה לפי סעיף 43(א).
- (ב) המונופולין יכול שיהיה באזור מסויים.
- (ג) השר רשאי, לפי המלצת הממונה, לקבוע כי לגבי נכסים מסויים או שירות מסויים, יראו כמונופולין ריכוז בשיעור נמוך ממחצית אם ראה כי למי שבידיו ריכוז כאמור יש השפעה מכרעת בשוק לגבי אותם נכסים או אותם שירותים.

מתוך חוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988

תודה